משנה

הָיְתָה האשה עוֹמֶדֶת עַל רֹאשׁ הַגַּג והבעל עמד בחצר שתחת הבית, ובאופן שהיה הגג שלה והחצר שלו, וְזָרְקוּ לָהּ – הבעל זרק גט מחצירו אל גגה, בֵּינְתַיִם שֶׁהַגֵּט הגט לַאֲוִיר הַגַּג אף על פי שעדיין לא נח בקרקע הגג חֲבֵרִי זוֹ מְגוֹרֶשֶׁת, שאויר רשותו של אדם קונה לו כרשותו.

וכן אם היה הגג שלו והחצר שלה, והוּא עומד מִלְמַעְלָה בגגו וְהִיא עומדת מִלְמַטָּה בחצירה, וְזָרְקוּ לָהּ הבעל גט מגגו לחצירה, בֵּינְתַיִם שֶׁיָּצָא הגט מֵרְשׁוּת הַגַּג ובא אל אויר החצר, קנתה הגט ונתגרשה, שאויר החצר קונה לה כחצר עצמה, ולפיכך אם אף נִמְחַק הגט אוֹ נִשְׂרַף קודם שנח בקרקע החצר, חֲבֵרִי זוֹ מְגוֹרֶשֶׁת, כיון שכבר נתגרשה בזמן שהיה הגט באויר:

גמרא

שנינו במשנה, 'היתה עומדת על ראש הגג וזרקו לה כיון שהגיע לאויר הגג הרי זו מגורשת'. שואלת הגמרא, וְהָא לֹא מִינַּטַּר – הרי אויר הגג אינו שמור מן הרוח העשויה להוציא את הגט חוץ לגג, ואויר כזה שהחפץ הנמצא בו אין סופו לנוח בקרקע, אינו מועיל לקנין, ומדוע מתגרשת בעוד הגט באויר.

מתרצת הגמרא, אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר שְׁמוּאֵל, בְּגַג שֶׁיֵּשׁ לוֹ מַעֲקֶה עֲפָקְנִין, והמעקה משמר את הגט מהרוח.

תירוץ נוסף, עוּלָּא בַּר מָנְיָא מַשְׁמִיהּ דְּאַבִּימִי אָמַר, הָכָא בְּפָחוֹת מִשָּׁלֹשׁ סְמוּךְ לְגַג עֲפָקְנִין – דין המשנה אמור באופן שהגיע הגט לתוך אויר שלשה טפחים הסמוכים לקרקע הגג, דְּכָל פָּחוֹת מִשָּׁלֹשׁ סָמוּךְ לְגַג כְּגַג דָּמֵי – אויר הסמוך בתוך שלשה טפחים לגג נחשב כגג עצמו מדין 'לבוד'. ואין קניינה מפני 'אויר' הגג, אלא משום שהרי זה כמונח בקרקע רשותה:

שנינו בסיפא של המשנה, שאם היה הגג שלו והחצר שלה, והוּא עומד מִלְמַעְלָה בגגו והיא עומדת למטה בחצירה, וזרק לה הבעל גט מגגו לחצירה, כיון שיצא מרשות הגג אל אויר החצר, קנתה הגט ונתגרשה:

גם על אופן זה שואלת הגמרא וְהָא האויר לֹא מִינַּטַּר אינו שמור מן הרוח, ואף אם יש לחצר מחיצה מכל מקום אינה מגיעה עד גובה הגג.

מתרצת הגמרא, אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר שְׁמוּאֵל, שהמשנה עוסקת בְּגַוְונָא שֶׁהָיוּ מְחִיצוֹת הַחֲתָחְתוֹנוֹת של החצר גבוהות ועוֹדְפוֹת עַל מחיצות [מעקה] הגג הָעֶלְיוֹנוֹת, ומיד שיצא הגט מן הגג נשמר מהרוח על ידי מחיצות החצר.

וְכֵן אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַב אוֹשַׁעְיָא בְּגַוְונָא שֶׁהָיוּ מְחִיצוֹת הַחֲתָחְתוֹנוֹת עוֹדְפוֹת עַל הָעֶלְיוֹנוֹת. וְכֵן אָמַר עוּלָּא אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, בְּגַוְונָא שֶׁהָיוּ מְחִיצוֹת הַחֲתָחְתוֹנוֹת עוֹדְפוֹת עַל הָעֶלְיוֹנוֹת.

הזורק חפץ בשבת מרשות הרבים אל רשות הרבים, ובדרכו עבר החפץ באויר רשות היחיד. לדעת רבי חייב משום הוצאה מרשות הרבים לרשות היחיד, ואף שהחפץ לא נח ברשות היחיד, לפי ש'קלוטה באויר כמי שהונחה בקרקע', אך רבנן סוברים 'קלוטה לאו כמי שהונחה', וכיון שלא נח החפץ ברשות היחיד אין הזורק חייב.

אָמַר לֵיהּ רַבִּי אַבָּא לְעוּלָּא, משנתינו ששנינו שכשהגיע הגט לאויר חצרה קנתה הגט ומגורשת, בְּמַאן – כאיזו שיטה נאמרה, האם רק כְּרַבִּי דְּאָמַר לענין הוצאה בשבת ש'קלוטה בתוך האויר כְּמִי שֶׁהוּנְּחָה בארץ דְּמָיָא' ולכן אויר קונה חפץ כאילו מונח הוא בחצר, אך לרבנן הסוברים ש'קלוטה לאו כמי שהונחה' ואינו נחשב כמונח בחצר, אין אויר החצר קונה ואינה מגורשת.

דוחה הגמרא אָמַר לֵיהּ עולא לרבי אבא, אֲפִילּוּ תֵּימָא – אפילו תאמר כדעת רַבָּנַן, מכל מקום אף הם מודים שחפץ שבאויר החצר נקנה לבעל החצר, שַׁעַד כָּאן לֹא פְּלִיגִי רַבָּנַן עֲלֵיהּ דְּרַבִּי אֶלָּא לְעִנְיַן שַׁבָּת שאינו מתחייב עד שינוח החפץ ברשות היחיד, אֲבָל הָכָא לענין קנין, מִשּׁוּם אִינְטוּרֵי הוּא – אין צריך שהחפץ ינוח בחצר, אלא כל שבא לרשות המשתמרת נקנה הוא לבעל אותה הרשות.

וְלכן אף בהגיע הגט לאויר חצרה, כיון שהָא קָא מִינַּטַּר – הגט שמור באויר החצר, ואויר זה רשותה הוא, קנתה הגט, ומגורשת.

וְכֵן אָמַר רַבִּי אַפִּי אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן כְּגוֹן שֶׁהָיוּ מְחִיצוֹת הַחֲתָחְתוֹנוֹת עוֹדְפוֹת עַל הָעֶלְיוֹנוֹת. אָמַר לֵיהּ רַבִּי אַפִּי לְרַבִּי זֵירָא רַבִּי אַסִּי, כְּמַאן כְּרַבִּי דְּאָמַר קְלוּטָה כְּמִי שֶׁהוּנְּחָה דָּמְיָא [בקושיית רבי אבא לעיל]. אָמַר לֵיהּ רב אסי, אֲפִילּוּ תֵּימָא רַבָּנַן, עַד כָּאן לֹא פְּלִיגִי רַבָּנַן עֲלֵיהּ דְּרַבִּי אֶלָּא לְעִנְיַן שַׁבָּת, אֲבָל הָכָא מִשּׁוּם אִינְטוּרֵי הוּא וְהָא קָא מִינַּטַּר [כתירוץ עולא לעיל]:

שנינו במשנה שאם זרק לה גט מגגו אל חצירה, אף אם נִמְחַק הגט או נשרף קודם שנח בקרקע החצר, הרי זו מגורשת:

אָמַר רַב נַחְמָן אָמַר רַבָּה בַּר אֲבוּהּ, לֹא שָׁנוּ שאף אם נמחק או נשרף הרי זו מגורשת, אֶלָּא שֶׁנִּמְחַק או נשרף דֶּרֶךְ יְרִידָה [מהגג אל החצר], אֲבָל נִמְחַק דֶּרֶךְ עֲלִיָּיה לֹא. – כשזורק הבעל את הגט כלפי מעלה [כדי להגביהו מעל מעקה הגג] הגט ממשיך לעלות מעט באויר החצר מכח זריקתו, ואם בעודו בדרך עליה נמחק או נשרף אינה מגורשת [אף שכבר היה באויר החצר]. מַאי טַעְמָא, מֵעִיקָּרָא בעודו בדרך עליה לֹא לְמִינַּח קָאֵי – עדיין אינו עומד לנוח, וכל זמן שאינו עומד לנוח אינו נחשב שנתן לה הבעל הגט, ואין נחשב 'נתינה' אלא כאשר הגט בדרכו לנוח ברשותה:

שנינו במשנה שאם נִשְׂרַף הגט קודם שנח בחצרה הרי זו מגורשת, שכבר נתגרשה בעודו באויר: אָמַר רַב נַחְמָן אָמַר רַבָּה בַּר אֲבוּהּ, לֹא שָׁנוּ אֶלָּא שֶׁקָּדַם גֵּט לְדַלִּיקָה – שבשעה שנתן הגט לאויר חצר עדיין לא היתה בה דליקה, אֲבָל קָדְמָה דְּלִיקָה לְגֵט – אם בשעה שנתן הגט באויר החצר כבר דלקה הדליקה בחצר, לֹא – אינה מגורשת, מַאי טַעְמָא, מֵעִיקָּרָא לִשְׂרִיפָה קָאָזֵיל – כיון שמעיקרו הולך הגט לאיבוד ואין סופו לנוח, אין האויר החצר קונה.

הגמרא עוברת לדון בענין אחר: אָמַר רַב חִסְדָּא, רְשׁוּיוֹת חֲלוּקוֹת בְּגִיטִּין כלומר, אם השאיל לה הבעל מקום בחצירו כדי שתקנה שם הגט, לא השאיל לה אלא את החצר ולא את הבית ולא את הגג, ולכן אם נח הגט בבית או בגג אינה מגורשת.

אָמַר לֵיהּ רָמֵי בַּר חָמָא לְרַבָּא, מָנָא לֵיהּ לְהָא דָּא – מנין לו לרב חסדא דין זה. אָמַר לֵיהּ רבא, מַתְנִיתִין הִיא, שכן שנינו במשנתינו הָיְתָה עוֹמֶדֶת עַל רֹאשׁ הַגַּג וְזָרְקוּ לָהּ כֵּינְתַיִם שֶׁהַגֵּט הגט לַאֲוִיר הַגַּג חֲבֵרִי זוֹ מְגוֹרֶשֶׁת. ויש לדון בְּמַאי עָסְקִינַן – באיזה אופן עוסקת המשנה, אִילֵימָא – אם תאמר שמדובר בְּגַג יְרֵדָה וְחָצֵר יְרֵדָה – שגם החצר וגם הגג היו שלה, אם כן לָמָּה לִי שיגיע הגט לַאֲוִיר הַגַּג הרי כבר קדמה וזכתה בגט באויר החצר, אֶלָּא תאמר שמדובר בְּגַג יְרֵדָה וְחָצֵר יְרֵדָה – שהיו הגג והחצר של הבעל, אם כן אף כֵּי הַגִּיעַ לַאֲוִיר הַגַּג מַאי חָזֵי, למה היא מגורשת והרי אין זו רשותה. אֶלָּא פְּשִׁיטָא שמשנתינו עוסקת בְּגַג יְרֵדָה – שלה וְחָצֵר יְרֵדָה – שלה, ולכן אינה מגורשת אלא כשהגיע הגט לאויר הגג אך אם כן קשה, אִימָא סֵיפָא – הרי שנינו בסיפא, 'הוּא מִלְמַעְלָה וְהִיא מִלְמַטָּה וְזָרְקוּ לָהּ בֵּינְתַיִם שֶׁיָּצָא מֵרְשׁוּת הַגַּג נִמְחַק אוֹ נִשְׂרַף חֲבֵרִי זוֹ מְגוֹרֶשֶׁת', וְאִי – ואם משנתינו עוסקת בְּגַג יְרֵדָה – שלה וְחָצֵר יְרֵדָה – שלו, אַמַּאי היא מְגוֹרֶשֶׁת והרי אין החצר שלה, אֶלָּא מה יש לך לומר שהסיפא עוסקת בְּגַג יְרֵדָה – שלו וְחָצֵר יְרֵדָה – שלה, וקשה, וכי רֵישָׁא עוסקת בְּגַג יְרֵדָה וְחָצֵר יְרֵדָה, והסֵּיפָא בְּגַג יְרֵדָה וְחָצֵר יְרֵדָה הרי מסתבר שהרישא והסיפא עוסקים באותו מקרה, אֶלָּא לָאו כך יש לפרש את המשנה, לעולם היו גם הגג וגם החצר שלו, ומדובר דְּאוֹשְׁלָהּ מָקוֹם – שהשאיל לה מקום לצורך קנין הגט, ולפיכך ברישא אינה מגורשת אלא כשהגיע לאויר הגג, אך כשהוא עדיין באויר חצר אינה מגורשת, שלא השאיל לה אלא את הגג, וכן בסיפא להיפך, ומוכח אם כן ממשנתינו דְּחַד מָקוֹם מוֹשְׁלֵי אִינָשֵׁי תְּרֵי מְקוֹמוֹת לֹא מוֹשְׁלֵי אִינָשֵׁי – שאין אדם משאיל אלא מקום אחד שבו ינוח לבסוף הגט ואינו משאיל שני מקומות.

דוחה הגמרא, אָמַר לֵיהּ רמי בר חמא לרבא, מִידֵּי אִירְיָא – וכי בדווקא צריך להעמיד שהרישא והסיפא עוסקים באותו אופן, דְּלִמָּא הָא כְּדַאֲמַרְתָּא וְהָא כְּדַאֲמַרְתָּא – הרי אפשר שכל בבא במשנה מתפרשת באופן אחר, שהָרִישָׁא עוסקת בְּגַג יְרֵדָה – שלה וְחָצֵר

המשך בעמוד כג

דִּידֵיהּ – שלו, ולפיכך אינה מגורשת אלא בהגיע הגט לאויר הגג,
ואילו **סֵיפָא** בְּנֵגַּ דִּידֵיהּ – שלו וְחָצֵר דִּידָהּ – שלה ולפיכך בשהגיע
הגט לחצירה הרי זו מגורשת, אך אם שניהם שלו והשאילה מקום
לקבלת גיטה, אפשר שאינו מקפיד ומשאיל לה כל מקום שבו ינוח
הגט.

אָמַר רָבָא, שָׁלֹשׁ מִדּוֹת בְּגִיטִּין – בשלשה דברים חלוקים דיני גיטין
מדיני שבת:

הָא דְּאָמַר רַבִּי (שבת ד:) שהזורק חפץ מרשות הרבים לרשות
הרבים ורשות היחיד באמצע, אף על פי שלא נח החפץ ברשות
היחיד חייב משום מוציא מרשות הרבים לרשות היחיד, משום
שקְּלוּטָה באויר הרי זה כְּמִי שֶׁהוּנָּחָה בקרקע, וּפְלִיגִי רַבָּנָן עֲלֵיהּ –
ורבנן חולקים, **רָבָנַי מִילֵּי** – אין דברי רבנן אמורים אלא לְעִנְיַן
הוצאה בְּשַׁבָּת, **אֲבָל הָכָא** לענין קנין הגט, אין צריך שהגט ינוח
בקרקע החצר, אלא **מְשׁוּם אֵינְטוּרֵי הוּא וְהָא מִינְּטַר** – כל שבא הגט
לרשותה המשתמרת [ואף אויר בכלל] הרי זו מגורשת.

ענין נוסף שחלוק בו דין הגט מדיני שבת, וְהָא דְּאָמַר רַב חִסְדָּא, נָעֲץ
קָנֶה בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וּבְרֹאשׁוֹ [–בראש הקנה] **מַרְסָקָל** – סל, **וְזָרַק** חפץ
מרשות הרבים לרשות היחיד **וְנָח** החפץ **עַל גַּבָּיו** – על גבי הקנה,
אֲפִילּוּ היה הקנה **גָּבוֹהַּ מֵאָה אַמָּה**, **חַיָּיב** משום מוציא מרשות
הרבים לרשות היחיד, **לְפִי** שגם בגובה מאה אמה נחשב המקום
כרשות היחיד כיון **שֶׁרְּשׁוּת הַיָּחִיד עוֹלָה עַד לָרָקִיעַ. הָנֵי מִילֵּי** – אין
דין זה אמור אלא לְעִנְיַן שַׁבָּת, **אֲבָל הָכָא** לענין גט, אם היה קנה
נועץ ברשותה גבוה ממחיצות החצר, והניח על גביו את הגט אינה
מגורשת, כיון **דְּמִשּׁוּם אֵינְטוּרֵי הוּא**, שמה שמועיל הנחת גט
ברשותה אינו אלא במניח במקום המשתמר, **וְהָא** במקום גבוה
כזה, **לָא מִינְּטַר** – אין הגט משתמר מהרוח.

וְהָא דְּאָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר שְׁמוּאֵל שכשם שאסור מדרבנן להוציא חפץ מרשות היחיד לרשות היחיד, כך אסור להוציא מגג לגג, ולכן לֹא יַעֲמוֹד אָדָם בשבת בְּגַג זֶה שלו, וְיִקְלוֹט מֵי גְּשָׁמִים מַגַּגּוֹ שֶׁל חֲבֵירוֹ אל גגו. לפי שהם שתי רשויות, שֶׁכְּשֵׁם שֶׁדִּיּוּרִין חֲלוּקִין מַלְמָּטָּה בבתים, כָּךְ דִּיּוּרִין חֲלוּקִין מִלְמַעְלָה בגגות.

חָנֵי מֵילֵי – דין זה אינו אלא לְעִנְיַן שַׁבָּת, אֲבָל לְעִנְיַן גֵּט אין חילוקי רשויות בין הגגות, ואם השאיל לה גג לקבלת גיטה, ונח הגט על גג אחר שלו, מסתמא השאיל לה גם הגג השני ומגורשת, ואף על פי שמבואר לעיל (ע״א, עז:) שאין אדם משאיל שני מקומות, הטעם מָשׁוּם קְפִידָא הוּא שמקפיד על ביתו ואינו משאיל הכל, ואילו בגגות כּוּלֵי הַאי לֹא קְפֵדֵי אִינָשֵׁי.

הגמרא עוברת לדון בענין נוסף: אָמַר אַבַּיֵי, שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת, זוֹ לִפְנִים מִזּוֹ [–זו בתוך זו], הַפְּנִימִית שֶׁלָּהּ וְחִיצוֹנָה שֶׁלּוֹ, וּמְחִיצוֹת הַחִיצוֹנוֹת של החצר החיצונה עוֹרְפוֹת בגבהם עַל גובה מחיצות הַפְּנִימִיּוֹת של החצר הפנימית, וְזָרְקוּ לָהּ גט לחצירה, כֵּיוָן שֶׁהִגִּיעַ הגט לַאֲוִיר חצירה, אף על פי שלא בא אל תחום מחיצות חצרה ולא נשמר מהרוח אלא על ידי מְחִיצוֹת הַחִיצוֹנָה חֲרֵי זוֹ מְגוֹרֶשֶׁת, מַאי טַעְמָא, פְּנִימִית גּוּפָהּ בְּמְחִיצוֹת הַחִיצוֹנָה קָא מִינְטְרָה – אויר החצר הפנימית משתמר מן הרוח על ידי מחיצות החיצונה. מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּקוּפּוֹת בכלים, אם היו שְׁתֵּי קוּפּוֹת [–כלים] זוֹ בְּתוֹךְ זוֹ, הכלי הַפְּנִימִית שֶׁלָּהּ וְחִיצוֹנָה שֶׁלּוֹ, וְזָרְקוֹ לָהּ גט לקופתה, אֲפִילּוּ הִגִּיעַ הגט לַאֲוִיר מחיצות הקופה הַפְּנִימִית אֵינָהּ מְגוֹרֶשֶׁת, מַאי טַעְמָא, דְּהָא לֹא נָח בקרקעית הכלי, שאין אויר כלי קונה עד שיגיע אל קרקע הכלי.

שואלת הגמרא, וְכִי נָח בקרקע הכלי, מַאי חֲזִי מדוע היא מגורשת, והרי בֵּלְיוֹ שֶׁל לוֹקֵחַ – כלי האשה בְּרְשׁוּת מוֹכֵר בכלי הבעל הוא, ודין זה ספק הוא בגמרא (ב״ב פה:) אם קנה לוקח או לא, והאם יש להוכיח מכאן שקנה לוקח. מתרצת הגמרא, הָכָא בְּמַאי עָסְקִינַן – דין זה עוסק בְּקוּפָּה שֶׁאֵין לָהּ שׁוּלַיִם – שלקופה החיצונה לא היה תחתית, ונמצא שלא עמדה קופתה בקופתו [–רשות מוכר] אלא על הקרקע, והקרקע אינה ׳רשות מוכר׳:

משנה

בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, פּוֹטֵר [–מגרש] אָדָם אִשְׁתּוֹ בְּגֵט יָשָׁן, וּבֵית הִלֵּל אוֹסְרִין. וְאֵיזֶהוּ גֵט יָשָׁן, כָּל שֶׁנִּתְייַחֵד הבעל עִמָּהּ, מֵאַחַר [–אחרי] שֶׁכָּתְבוֹ לָהּ הגט, קודם שנתנו. וטעם המחלוקת יתפרש בגמרא:

גמרא

מבררת הגמרא, בְּמַאי קָמִיפַּלְגִי – במה נחלקו בית שמאי ובית הלל. מבארת הגמרא שנחלקו האם יש לחשוש שמא יבא עליה באותו יחוד ואח״כ תלד, ויגרשנה. ולאחר מכן ישתכח זמן נתינת הגט ויסברו שניתן לה בזמן הכתוב בו, ויאמרו שולד זה פגום הוא שנולד מביאה שאחר גירושין. בֵּית שַׁמַּאי סָבְרֵי לֹא אַמְרִינַן גָּזְרָה שֶׁמָּא יֹאמְרוּ נִיטָּה קוֹדֶם לְכְנָהּ, וּבֵית הִלֵּל סָבְרֵי אַמְרִינַן גָּזְרָה שֶׁמָּא יֹאמְרוּ יוציאו לעז, שנִיטָּה קוֹדֶם לְכְנָהּ – שנולד מביאה שאחר גירושין, ולפיכך אסרו לגרש בגט כזה.

אָמַר רַב אַבָּא אָמַר שְׁמוּאֵל, מודים בית הלל שבדיעבד הגט כשר, ולכן אם עבר וגירשה בגט זה, ואחר כך נִישֵּׂאת לאחר, לֹא תֵּצֵא מהשני. וְאֵיבָּא דְּאָמְרִי – יש שאמרו שכך אָמַר רַב אַבָּא אָמַר שְׁמוּאֵל, אף לדעת בית הלל אִם נִתְגָּרְשָׁה בגט ישן ואינה יכולה מידו לקבל גט אחר, הרשות בידה שתִּינָּשֵׂא לְכַתְּחִלָּה לאדם אחר:

משנה

תיקנו חכמים, שיכתוב הסופר את התאריך בגט למנין שנות המלך שבאותו מקום [׳בשנת כך וכך למלכות מלך פלוני׳]. ואם כָּתַב למלכות אחרת, כגון שכתב גט בבבל לְשׁוּם לפי המנין שמונים ל׳מַלְכוּת שֶׁאֵינָהּ הוֹגֶנֶת [–מלכות רומי]. או לְשׁוּם מַלְכוּת מָדַי, או לְשׁוּם מַלְכוּת יָוָן – וכן אם לא הזכיר כלל המלכות, אלא כתב התאריך לְפִי השנים שעברו מִבִּנְיַן הַבַּיִת – בית המקדש, או לְחוּרְבַּן הַבַּיִת, בכל האופנים הנ״ל, הגט פסול מפני שלא נכתב כתיקון חכמים, ודינה של האשה יתבאר להלן.

עוד תיקנו חכמים, שיכתוב הסופר את מקום כתיבת הגט, ואם הָיָה הסופר בְּמְזָרָח המדינה וְכָתַב בגט שנכתב בְּמַעֲרָב, או שהיה עומד בְּמַעֲרָב וְכָתַב בגט שנכתב בְּמִזְרָח, הגט פסול.

ועם עבר וגירש בגט כזה, [שלא הוזכר בו המלכות, או שלא הוזכר מקום הכתיבה] והלכה ונישאת על סמך גט זה, דינה שֶׁתֵּצֵא מִזֶּה וּמִזֶּה. וְאם תרצה להינשא לאדם אחר, צְרִיכָה גֵּט אחר מִזֶּה וּמִזֶּה.

וְהוֹסִיפוּ וקנסוה, שֶׁאֵין לָהּ – אינה מקבלת לֹא כְּתוּבָּה וְלֹא פֵּירוֹת – אם נשבית לבין הגויים אין הבעל חייב לפדותה. וְלֹא מָזוֹנוֹת – אינו חייב לפרנסה. וְלֹא בְלָאוֹת – אם היו לו בגדים שהכניסה לו בנישואיהם, אינו חייב להשיבם.

וכל אלו [–כתובה, פירות, מזונות ובלאות] אין לה תביעה לֹא עַל זֶה – הראשון, וְלֹא עַל זֶה – השני. וְאִם נִטְּלָה שלא כדין, בין אם נטלה מִזֶּה ובין מִזֶּה, אין תפיסתה מועילה, אלא תַּחֲזִיר. וְאם תלד, הַוָּלָד מַמְזֵר בין אם נולד מִזֶּה מהבעל הראשון ובין אם נולד מִזֶּה מהשני.

ואף על פי שאשת כהן שמתה מותר לבעלה להטמאות לה, זו אם מתה ושניהם כהנים, לֹא זֶה וְלֹא זֶה מְטַמְּאִין לָהּ.

וְלֹא זֶה וְזֶה, אינם זַכָּאִין לֹא בְּמִצְיאָתָהּ, וְלֹא בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיהָ, וְלֹא בַּהֲפָרַת נִדְרֶיהָ – אינם יכולים להפר נדריה.

ואם הָיְתָה בַּת יִשְׂרָאֵל, נִפְסֶלֶת מִן הַכְּהוּנָּה – אסורה לינשא לכהן, כדין אשת איש שזינתה.

אגרות קודש

ב״ה, י״ז אדר, תשכ״א

ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה למכתבו ממוצש״ק תצוה, בו כותב אודות החילופי דירות ואשר אי״ה חוזר לדירתו בכפר החדש, ומה שקס״ד בזה ממ״ש בספר חסידים כו׳.

והנה אין זה שייך לנדון דידי׳, שהרי גם באמצע גר שם בנו דברא כרעא דאבוה, וגם זה הי׳ תנאי שיחזור הוא (הכותב) לאחרי זמן קצר, ועוד ונוסף על כולם שכל הכפר מיסודו ובהנהלתו של כ״ק מו״ח אדמו״ר נשיא ישראל וברשותו.

המשך בעמוד הבא